

Որակի հռչակագիր Շրջակա միջավայրի պաշտպանության և հիմնական միջոցների ընթացիկ ծախսեր

Ընդհանուր տեղեկատվություն վիճակագրական արտադրանքի մասին		
0.1	Անվանումը	Շրջակա միջավայրի պաշտպանության և հիմնական միջոցների ընթացիկ ծախսեր
0.2	Ոլորտը	Շրջակա միջավայր
0.3	Պատասխանատու մարմինը, բաժինը, անձը և այլն	Արմստատ Բնապահպանության վիճակագրության բաժին Բաժնի պետ Աննա Հակոբյան Հայաստանի Հանրապետություն, 0010, ք. Երևան, Հանրապետության պող., Կառավարական տուն 3 Հեռախոս՝ +374 11 524 620, Էլ. փոստ՝ eco@armstat.am , info@armstat.am
0.4	Նպատակը և պատմությունը	Հիմնական նպատակն է տրամադրել տարեկան տեղեկատվություն բնապահպանության ընթացիկ ծախսերի վերաբերյալ: Ցուցանիշների հաշվառումն ունի երկար տարիների պատմություն և վարվում է 20-րդ դարի 80-ական թվականներից: Տարիների ընթացքում այն պարբերաբար կատարելագործվել է՝ միջազգային դասակարգումներին, ցուցանիշների կազմին և այլ չափորոշիչներին համադրելիությունն ապահովելու նկատառումներով:
0.5	Օգտագործողները և կիրառումը	Վիճակագրական տեղեկատվության հիմնական օգտագործողներն են պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինները, հասարակական, գիտակրթական, ֆինանսական կազմակերպությունները, գործարար համայնքը, զանգվածային լրատվամիջոցները, միջազգային կազմակերպությունները և այլն: Բնապահպանության ընթացիկ ծախսերի մասին տեղեկատվությունը կիրառվում է բնապահպանության բնագավառում ռազմավարությունների մշակման, մարտավարական խնդիրների լուծման, բիզնես միջավայրի վերլուծության, զարգացման միտումների բացահայտման և այլ նպատակներով:
0.6	Տեղեկությունների աղբյուրները	Ցուցանիշների կազմման հիմնական աղբյուրը վիճակագրական հաշվետվություններով իրավաբանական անձանցից և անհատ ձեռնարկատերերից տարեկան պարբերականությամբ հավաքվող տեղեկություններն են:
0.7	Տվյալների հավաքման իրավական լիազորությունը	Տվյալները հավաքվում են «Պաշտոնական վիճակագրության մասին» օրենքի և «Հնգամյա վիճակագրական ծրագրի» հիման վրա, ինչպես նաև ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի 2016թ. հունիսի 20-ի

		«Վիճակագրական տվյալների հավաքման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 05-Ն և «Տարեկան վիճակագրական ծրագիրը հաստատելու մասին» որոշումների հիման վրա:
0.8	Ռեսպոնդենտների (սկզբնական տեղեկություններ ներկայացնողների) ծանրաբեռնվածությունը	Ռեսպոնդենտների ծանրաբեռնվածություն չի հաշվարկվում:
1 Բովանդակություն		
1.1	Բովանդակության նկարագիրը	Բնապահպանությանն ու բնական պաշարների արդյունավետ օգտագործմանը նպատակաուղղված բոլոր ընթացիկ ծախսերն իրենցից ներկայացնում են մաքրող կայանքներ կամ բնապահպանական միջոցառումներ իրականացնող կազմակերպությունների (ներառյալ առանձնացված ստորաբաժանումները) կողմից կատարված բնապահպանական բնույթի միջոցառումների և օբյեկտների պահպանման ու շահագործման, սարքավորումների և կայանքների պահպանման ու շահագործման; թափոնների պահպանման համար նախատեսված կուտակիչների, ինչպես նաև արտադրական վտանգավոր թափոնների վնասազերծման հարմարանքների և կայանքների պահպանման ու շահագործման, հողերի ռեկուլտիվացիայի, բերքատու շերտի հանման, տեղափոխման, պահպանման ծախսերը:
1.2	Վիճակագրական հասկացություններ	Հիմնական հասկացություններ Բնապահպանության ընթացիկ ծախսերի մեջ ներառվում են. ա) արտադրական և կոմունալ հոսքաջրերի մաքրման կայանքների, ջրամբարները կամ ստորգետնյա ջրերն աղտոտող հեղուկ թափոնների հավաքման, տեղափոխման, վերամշակման և չեզոքացման կայանքների և կառուցվածքների ծախսերը; քաղաքների և այլ բնակավայրերի հոսքաջրերը մաքրման կայաններ տեղափոխող կոյուղու ցանցերի, կոմունալ հոսքաջրերի մաքրման կառուցվածքների, արդյունաբերական հոսքաջրերի տեղափոխման ծախսերը; փակ ցիկլով ջրամատակարարման համակարգերի, ինչպես նաև գործող կայանքների վերազինման միջոցառումների ծախսերը; ջրերի վտանգավոր ներգործությունը կանխող հատուկ ջրամբարների պահպանման ու շահագործման ծախսերը; հոսքաջրերի և դրենաժայի ջրերի բազմակի օգտագործման և նրանց որակի բարձրացման միջոցառումների ծախսերը; բ) վնասակար նյութերի մթնոլորտային արտանետման նվազեցման ծախսերը; անջատվող գազերից վնասակար բաղադրիչների որսման մեթոդների և տեխնոլոգիաների մշակմամբ զբաղվող փորձա-արդյունաբերական կայանքների և արտադրամասերի պահպանման և շահագործման ծախսերը, օդային ավազանի աղտոտվածության վերահսկողության ավտոմատ համակարգերի և լաբորատորիաների

		<p>պահպանման և շահագործման ծախսերը; ավտոմեքենաների արտանետած գազերի թունավորության աստիճանի ստուգման, վերահսկման-կարգավորման կետերի պահպանման և շահագործման ծախսերը;</p> <p>գ) թափոնների պահպանման համար նախատեսված հատուկ տեղերի /կուտակիչների/, ինչպես նաև արտադրական վտանգավոր թափոնների վնասագերծման հարմարանքների և կայանքների պահպանման ու շահագործման ծախսերը: Այստեղ հաշվառվում են նաև արտադրական թափոնների /այդ թվում՝ հոսքաջրերից, օդափոխության համակարգերից և անջատվող գազերից որսված կոշտ նյութերի/ ոչնչացման, թափոնակուտակիչներ կամ ոչնչացման վայրեր դրանց տեղափոխման ընթացիկ ծախսերը</p> <p>դ) հողերի ռեկուլտիվացիայի, բերքատու շերտի հանման, տեղափոխման, պահպանման ծախսերը, ինչպես նաև այն հատուկ մեխանիզմների շահագործման ծախսերը:</p> <p>Ճյուղային ընդգրկունություն Վիճակագրական դիտարկումները ներառում են Տնտեսական գործունեության Հայաստանի դասակարգչի (ՏԳՏՀԴ խմբ. 2) տեսակները:</p> <p>Աշխարհագրական ընդգրկունություն Ընդգրկում է Հայաստանի Հանրապետության բոլոր մարզերը և Երևան քաղաքը:</p> <p>Հրապարակման խմբավորումներ Բնապահպանության ընթացիկ ծախսերը հրապարակվում են ըստ բնապահպանության ոլորտների, ըստ ՀՀ մարզերի և Երևան քաղաքի ըստ բնապահպանության ընթացիկ ծախսեր կատարած կազմակերպությունների տնտեսական գործունեության հիմնական տեսակների խմբավորման:</p>
--	--	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

2. Ժամանակայնություն		
2.1	Հաշվետու ժամանակահատվածը	Տարեկան
2.2	Հրապարակման ամսաթիվը	Տարեկան ցուցանիշները հրապարակվում են հաշվետու ժամանակաշրջանին հաջորդող տարվա 2-րդ եռամսյակում:
2.3	Ճշտապահություն	Տվյալները հրապարակվում են տարեկան ծրագրերով հրապարակման ժամանակացույցին համապատասխան և սահմանված ժամկետներից ուշացումներ չեն արձանագրվել:
2.4	Հաճախականությունը	Տարեկան
3 .Ճշգրտություն		

3.1	Ընդհանուր ճշգրտություն	<p>Ընդհանուր ճշգրտությանն առնչվող կոնկրետ քանակական չափումներ չեն իրականացվում:</p> <p>Ցուցանիշի հաշվարկման հիմքում ՀՀ Շրջակա միջավայրի նախարարության մշտադիտարկման դաշտում ընդգրկված կազմակերպություններն են: Տնտեսավարող սուբյեկտների ընդգրկումը և դրանց կողմից վիճակագրական տեղեկությունների պարտադիր տրամադրումն ամրագրված է վիճակագրության ոլորտը կարգավորող իրավական փաստաթղթերում:</p>
3.2	Անճշտության աղբյուրները	Անճշտության աղբյուր առկա չէ:
3.3	Ճշգրտության չափումները/ չափելիությունը	Ընթացիկ տարվա հաշվետու ժամանակահատվածում կազմակերպությունների կողմից նախորդ տարվա վերաբերյալ ներկայացված տվյալների ճշգրտությունն իրականացվում է նախորդ տարի տվյալ ժամանակաշրջանի համար ներկայացված համապատասխան տվյալների հետ համադրման միջոցով:
4 .Համադրելիություն		
4.1	Ժամանակագրական համադրելիություն	Մինչև 1998թ. ցուցանիշները ներկայացվել են Ժողովրդական տնտեսության ճյուղերի համամիութենական դասակարգչին (ԺՏՃՀԴ) համապատասխան: 1998-2001թթ. կիրառվել է Միջազգային ստանդարտ ճյուղային դասակարգչի (ՄՍՃԴ) 3-րդ խմբագրությունը (ՄԱԿ): Սկսած 2002թ. ցուցանիշները ներկայացվում են Տնտեսական գործունեության տեսակների Հայաստանի դասակարգչին համապատասխան (մշակված ԵՄ վիճակագրական ծառայության կողմից հաստատված Տնտեսական գործունեության տեսակների դասակարգչի՝ NACE հիման վրա): 2010թ. կիրառվում է ՏԳՏՀԴ խմբ.2-ը:
4.2	Համադրելիությունն այլ վիճակագրության հետ Առկա չէ	Համադրելիություն այլ վիճակագրության հետ առկա չէ:
4.3	Նախնական և վերջնական վիճակագրության միջև փոխկապվածությունը	Վերջնական տվյալները ներկայացվում են տարեկան հրապարակումներում:
5 .Մատչելիություն		
5.1	Տարածման ձևաչափ	<p>Հրապարակումներ</p> <p>Ամսական հրապարակումներ</p> <p>«Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ- տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույց (հայերեն և ռուսերեն):</p> <p>Տարեկան հրապարակումներ</p> <p>«Հայաստանի վիճակագրական տարեգիրք» (հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն):</p>

		<p>«Հայաստանի Հանրապետության մարզերը թվերով» վիճակագրական ժողովածու (հայերեն և անգլերեն):</p> <p>«Շրջակա միջավայրը և բնական պաշարները Հայաստանի Հանրապետությունում» վիճակագրական տարեկան ժողովածու, (հայերեն և անգլերեն):</p> <p>Տվյալների բազաներ</p> <p>http://armstatbank.am/pxweb/hy/ArmStatBank/?rxid=602c2fcf-531f-4ed9-b9ad-42a1c546a1b6</p> <p>Ինտերնետային հասցե.</p> <p>Հրապարակումների էլեկտրոնային տարբերակները հասանելի են հայերեն (ամբողջական), ռուսերեն և անգլերեն, հետևյալ հասցեով. https://www.armstat.am/am/?nid=82</p>
5.2	Հիմնական նյութերը. Պահպանումն ու կիրառելիությունը	<p>Ռեսպոնդենտներից հավաքվող վիճակագրական հաշվետվությունները պահպանվում են էլեկտրոնային եղանակով: Էլեկտրոնային շտեմարանները ներառում են՝</p> <p>Իրավաբանական անձանց և անհատ ձեռնարկատերերի համար. ա/ պետական ռեզիստորում գրանցման համարը, բ/ նույնականացման /իդենտիֆիկացիոն/ կոդը, գ/ լրիվ անվանումը, դ/ գտնվելու վայրը (փոստային հասցեն), հեռախոսահամարը, ինչպես նաև հայեցողական կարգով՝ ֆաքսը և էլեկտրոնային փոստի հասցեն, ե/ գործունեության հիմնական տեսակը, զ/ բնապահպանության ընթացիկ, հիմնական արտադրական միջոցների վերանորոգման ծախսերը և հիմնական արտադրական միջոցների միջին տարեկան արժեքը:</p>
5.3	Այլ տեղեկատվություն	<p>Առկա է տեղեկատվություն Ընդհանուր վիճակագրական բիզնես-գործընթացի մոդելի համաձայն հետևյալ հասցեով՝ https://www.armstat.am/am/?nid=373:</p>
5.4		<p>Բնապահպանության ընթացիկ ծախսերի վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը զետեղված է ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի 2002թ. սեպտեմբերի 10-ի ««Հաշվետվություն բնապահպանության ընթացիկ ծախսերի մասին» Ձև թիվ 4-մպ (տարեկան) վիճակագրական հաշվետվության ձևի և լրացման մեթոդական ցուցումները հաստատելու մասին» թիվ 211-Ն որոշմամբ հաստատված հավելված 1-ում: Մեթոդաբանական պարզաբանումներ են առկա նաև համապատասխան թեմատիկ հրապարակումներում:</p>
6. Լրացուցիչ փաստաթղթավորում		
6.1		Լրացուցիչ փաստաթղթավորում առկա չէ: